

Емоції в навчально-виховному процесі

Американський вчений Даніель Гоулмен у своїй книзі «Емоційний інтелект» (1995 р.) доводить, що в житті людей важливішим є емоційний інтелект (EQ), а не логічний IQ. «Емоційний інтелект – це здатність людини усвідомлювати власні почуття і почуття інших людей, мотивувати себе й інших, керувати емоціями як наодинці, так і у стосунках з іншими» (Пітер Соловей, Джон Маєр).

Звичайно, не можна відсувати на задній план розвиток логічного інтелекту. Однак знання про емоційний інтелект, розвивання його, застосування в повсякденному житті допомагає досягти успіху собі й іншим людям.

«Емоційно-психічний стан породжує і реєструє емоції в межах двох полюсів:

любов – ненависть,
радість – сум,
спокій – тривога,
довіра – недовіра,
смівливість – страх,
захищеність – беззахисність,
віра – зневіра.

Емоційне здоров'я людини вимірюється рівнем і рівновагою її позитивних емоцій» (Даніель Гоулмен).

Від емоційного стану дитини залежить її ставлення до навчання та рівень особистого зростання в школі.

Розглянемо дії учасників навчально-виховного процесу в контексті емоцій двох полюсів та з точки зору прив'язаності їх до школи.

Дитина в школі повинна відчувати себе захищеною як морально, так і фізично. Відчуття захищеності і справедливості сприятиме смівливості висловлювати власну думку, захищати мудрі дії. Це дуже важлива емоція у становленні особистості.

Смівливість у діях викликатиме довіру до вчителів, директора, заступників директора. А це є основою для спокою, коли затишок в школі, взаємоповага у спілкуванні учнів і вчителів є родючим полем для вдосконалення.

Такий позитивний емоційно-психологічний стан принесе радість в пізнанні себе і Світу, а значить буде любов до вчителів, школи, буде підсилюватися смак до життя молодого покоління і педагогів також.

Що ж потрібно пропонувати і яку вести педагогічну лінію в навчальному закладі, щоб думка про школу викликала в учнів позитивну хвилю.

Позитивний полюс емоцій	Чим створюється емоція
Захищеність	1. Розумінням, що свобода – це не всюдозволеність, а відчуття легкості через можливість вільно висловлювати думку, діяти, але без образ і шкоди навколишньому світові.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Підтримкою мудрих вчинків. 3. Справедливістю без причепливості.
Сміливість	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вмінням приймати і підтримувати неординарні рішення. 2. Вільним висловлюванням думок щодо життєвих ситуацій. 3. Встановленням серйозності, яка допускає жарт, але не перетворює всю роботу на жарт.
Довіра	<ol style="list-style-type: none"> 1. Можливістю вільно звертатися до педагогів з різноманітними пропозиціями. 2. Щирістю і повагою в спілкуванні. 3. Добротою без слабкості.
Спокій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Відсутністю стресових ситуацій (зведення їх до мінімуму). 2. Відсутністю приниження учнів через незнання відповіді на запитання або неправильну відповідь. 3. Комфортною атмосферою при проведенні позакласних заходів.
Радість	<ol style="list-style-type: none"> 1. Затишними умовами перебування учнів в школі. 2. Задоволенням від особистого зростання та досягнень класу, школи. 3. Ласкавістю в спілкуванні з педагогами та батьками.

Вищенаведений алгоритм управління школою як емоційно-інтелектуальною системою враховує чотири основні вектори діяльності, які ведуть до пізнання себе і Світу мудрості.